

MAATSCHAPPELIJKE BAAN BUURT CONCIËRGE LELYSTAD

BIJ DE GEMEENTE LELYSTAD ZIJN MENSEN DIE LANGDU-
RIG WERKLOOS ZIJN, BETAALD AAN DE SLAG GEGAAN OM
MAATSCHAPPELIJK WAARDEVOL WERK IN DE BUURT TE
VERRICHTEN.

In 2020 is in Lelystad een Buurtteam van start gegaan dat met tien buurtbewoners met een maatschappelijke baan werkt aan het verbeteren van de leefomstandigheden voor de burgers in meerdere wijken. De teamleden zijn uitkeringsgerechtigden - afkomstig uit en woonachtig in de wijk zelf – die voor een afgebakende periode een baan aangeboden hebben gekregen. Vanuit de Kluswinkel bieden zij in hun wijk ondersteuning op thema's als maatschappelijke ondersteuning, fysiek onderhoud, wijkontwikkeling en het stimuleren van een gemeenschappelijk gedragen wijkidentiteit. De aanpak slaat enorm aan en is dan ook een groot succes. In de vervolgstappen richt de inzet van de sociale partners zich erop om dit maatschappelijke buurtproject ook door marktpartijen gedragen te krijgen.

De Jol In de Jol gebruiken de Buurtconciërges de Buurtkamer als uitvalsbasis. De Buurtconciërges ontmoeten daar de bewoners en zij ondersteunen de activiteiten die vanuit de buurtkamer worden georganiseerd.

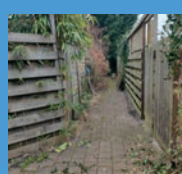
Atolwijk In de Atolwijk wordt intensief samengewerkt door de gemeente, Welzijn Lelystad, Centrada en de lokale onderneming Burg en de Heer, om de leefbaarheid in de wijk te verbeteren.

Zuiderzeewijk Onder aansturing van de Buurtconciërges worden de achterpaden aangepakt. De plekken die de meeste aandacht vragen zijn in kaart gebracht en een planning voor de aanpak is gemaakt.

Boswijk Er is een enquête uitgewerkt zodat op een gestructureerde manier met bewoners in gesprek kan worden gegaan over de kwaliteit van de buurt waar zij wonen en welke behoefte er is.

Waterwijk De Buurtconciërge heeft het voortouw genomen ter voorkoming van overlast door hangjongeren en de aanpak van het zwerfvuil. Oudere bewoners worden geholpen met boodschappen.

Steeds meer economen bepleiten de noodzaak van een baangarantie voor iedereen die wil werken, gefaciliteerd door de overheid. Op verschillende plaatsen in het land wordt geëxperimenteerd met de invoering van basisbanen. Ook in Lelystad loopt een project. Werkbedrijf Lelystad zet daarbij via de Kluswinkel langdurig werklozen in als Buurtconciërges in vijf wijken. Het is een kansrijk project waarbij de langdurig werklozen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt uit hun isolement worden gehaald en zich gelijktijdig nuttig maken voor de samenleving. In weerwil van kritische geluiden waarbij verwezen wordt naar het mislukken van de Melkertbanen, heeft het project met maatschappelijke basisbanen in Lelystad wél kans van slagen. Wethouder Werk en Inkomen David de Vreede (SP) van Lelystad legt uit waarom.

Over sociale innovatie en maatschappelijke investering

“Werk biedt structuur, sociale contacten en waardering”, zo vat wethouder David de Vreede het samen. “Je ziet het met de Banenafpraak, waarmee mensen met een arbeidsbeperking aan werk worden geholpen. Je haalt mensen uit hun isolement, je laat ze niet langs de kant staan, maar biedt hen perspectief en een zinvol bestaan.”

Het lukt de gemeente Lelystad ook steeds beter om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen. Dat gebeurt met verschillende re-integratie initiatieven, die vanuit Werkbedrijf Lelystad worden gestart en waarbij het Lelystadse bedrijfsleven een belangrijke rol speelt als sleutelpartner op weg naar een meer inclusieve arbeidsmarkt. Maar voor een aantal van deze mensen is de afstand tot de arbeidsmarkt te groot. Voor hen is om uiteenlopende redenen instroom in de reguliere arbeidsmarkt niet of nog niet mogelijk.

Maatschappelijke winst

Er is in Nederland een groeiend aantal bestuurders in het sociale domein dat beseft dat deze groep langdurig werklozen met een maatschappelijke basisbaan zich prima in kan zetten voor de samenleving. Dat kan bijvoorbeeld, zoals in Lelystad, als Buurtconciërge. Maatschappelijk ligt de winst in de verbeterde leefbaarheid en kwaliteit in de wijken. Het gaat dus verder dan werk alléén. Het gevoel erbij te horen en nuttig werk te verrichten draagt voor de deelnemers zelf bij aan een toename van eigenwaarde en zelfvertrouwen en aan de psychische gezondheid. Uit landelijk onderzoek blijkt dan ook dat er besparingen kunnen worden gerealiseerd op gezondheids- en andere maatschappelijke kosten. Doordat werk bijdraagt aan het welbevinden van mensen daalt ook het beroep dat mensen doen op ondersteuning. Dit blijkt o.a. uit het onderzoek ‘De brede baten van werk’ van het Sociaal Cultureel Planbureau en uit de maatschappelijke kosten- en batenanalyse van de basisbaan van onderzoeksbureau Ecorys. Maar hoe financiert je het op lange termijn, hoe maak je het duurzaam;

langdurig werklozen zijn immers niet gebaat bij een baan in een experiment dat over een paar jaar weer stopt? De Vreede sluit zich aan bij de algemene opvatting van veel gemeenten dat het rijk financiële ruimte moet maken in de Participatiewet om de basisbanen landelijk mogelijk te maken. Daardoor krijgen gemeenten meer financiële ruimte. En daarmee zou de aanpak van het Werkbedrijf voor de Participatiewet verder kunnen worden versterkt, wat ook een van de speerpunten uit de notitie Aanpak Sociaal Domein 2021 van de gemeente is. De jaarlijkse uitstroom vanuit de bijstand van Lelystedelingen naar werk, kan daarmee een extra impuls krijgen, waardoor de besparingen binnen het sociale domein kunnen toenemen.

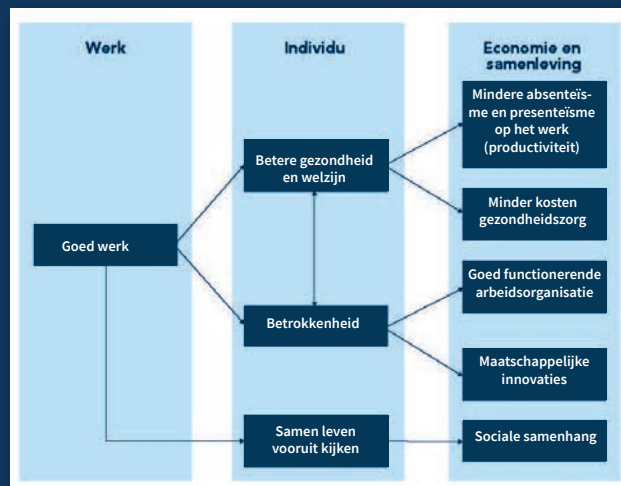
Toegevoegde waarde

Inzet van deze banen levert dus veel voordelen op, in eerste instantie voor de mensen zelf maar het gaat ook om de toegevoegde waarde waar meerdere partijen van profiteren.

Maatschappelijke partijen en onze inwoners kunnen voordeel hebben bij basisbaaninitiatieven, zoals die van de Buurtconciërge. Dit voordeel is ook financieel. Want een (zorg)verzekeringsbedrijf zal minder zaken aangemeld krijgen, omdat kwetsbare mensen minder gebruik maken van zorg. De overlast neemt af wat leidt tot een betere woonkwaliteit, omdat er minder zwerfvuil is, rotzooi opgeruimd wordt, voortuinen er beter uitzien en de verpaupering wordt tegengegaan. “Wat ik graag zou zien is dat partijen als zorgverzekeraars en lokale ondernemers eveneens een bijdrage leveren. Dit is een belangrijke doelstelling van de pilot in Lelystad. Ik ben heel blij dat verschillende partners, zoals Centrada, al actief meedoen en bijdragen maar ook andere partijen zijn nodig. Ik roep partijen op om samen met de gemeente dit initiatief verder vorm te geven, zodat we ook de komende jaren mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk kunnen helpen” zegt wethouder De Vreede tot besluit.

De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) publiceerde in 2020 een onderzoeksrapport onder de titel 'Het betere werk – de nieuwe maatschappelijke opdracht'. Samengevat concludeerde de WRR dat nieuwe technologie, de flexibilisering en intensivering van werk aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor wie in de toekomst nog werk heeft.

Daarom pleitte de WRR ervoor om goed werk voor iedereen te gaan zien als belangrijke maatschappelijke opdracht voor bedrijven, instellingen, de sociale partners en de overheid. Goed werk is niet alleen essentieel voor de brede economische welvaart, maar ook voor de kwaliteit van leven van individuen en voor de samenleving als geheel. Maar wat is goed werk? Onno Vermooten, directeur Werkbedrijf Lelystad hoeft niet lang na te denken: "Dat is werk dat naast financiële zekerheid en autonomie meer grip op het leven geeft, met een goede balans tussen werk en privé", zegt hij resoluut. "Goed werk is belangrijk voor de gezondheid en het welbevinden van mensen. Louter om die reden moeten we ons inzetten voor mensen met een bijstandsuitkering die willen werken, maar die door omstandigheden geen perspectief op werk hebben." Het advies van de WRR is om de basisbaan als sluitstuk van de sociale zekerheid te nemen (WRR: 'Vervang bijstand door een

Goed werk zoals de maatschappelijke banen van welzijn en de gezondheid van mensen en hun betrokkenheid. Dit draagt bij aan de productiviteit en aan goed functionerende, innovatieve arbeidsorganisaties. Goed werk draagt er ook aan bij dat mensen langer kunnen doorwerken en dat de kosten van de gezondheidszorg beperkt blijven. En goed werk voor iedereen is tot slot beter voor de sociale samenhang. Mensen zijn dan beter in staat relaties aan te gaan en zich te verbinden met de samenleving als geheel. Voor de sociale samenhang is het dus het beste als iedereen goed werk heeft. Onderzoeksbureau Ecorys heeft een maatschappelijke kosten- en batenanalyse gemaakt van een doorsnee basisbaan. Daaruit blijkt dat de totale maatschappelijke baten 20-60% groter zijn dan de kosten.

Inclusieve problemen vragen om exclusieve oplossingen!

basisbaan') was voor Onno Vermooten mede aanleiding om in 2020 het initiatief te nemen voor het project met Buurtconciërges. De opzet daarvan is erop gericht om mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt aan een baan te helpen. De achterliggende gedachte is dat zij als conciërges kunnen uitgroeien tot de ogen en oren van een wijk. Gelijktijdig geeft dat een impuls aan de leefbaarheid, het gevoel van veiligheid en de saamhorigheid in de buurt. Vermooten ziet het bevorderen van goed werk voor iedereen als een belangrijke maatschappelijke opdracht van Werkbedrijf Lelystad. "Mensen werken om geld te verdienen en het geeft hen gelijktijdig zelfrespect en een identiteit. Daardoor verpieteren zij niet achter een uitkering maar gaan weer actief deel uitmaken van de samenleving", zegt Vermooten. De Buurtconciërges werken in buurtteams, die de Kluswinkel Lelystad als uitvalsbasis gebruiken. In totaal zijn er nu tien maatschappelijke banen gecreëerd. Vermooten: "Inclusieve problemen vragen om exclusieve oplossingen. Dat is ons gelukt. Nu zijn we op zoek naar structurele financiering, zodat we van project naar reguliere aanpak kunnen gaan."

De Kluswinkel is een initiatief van de gemeente Lelystad, Centrada en Werkbedrijf Lelystad. Wijkbewoners die een uitkering ontvangen, zetten zich hier in voor medebewoners door klusjes te doen. Bij het Buurtteam van de Kluswinkel zijn tien Buurtconciërges ondergebracht. Zij zijn de aanspreekpunten voor de buurt, toegankelijk voor ondernemers, bewoners en jongeren.

In juni 2014 opende De Kluswinkel Lelystad voor het eerst de deuren van ons pand aan de Rode Klif. De Kluswinkel biedt ondersteuning aan Lelystedelingen op het gebied van

woning- en tuinonderhoud. Vanuit Werkbedrijf Lelystad kunnen Lelystedelingen met een achterstand tot de arbeidsmarkt werkervaring opdoen.

De dagelijkse leiding is in handen van maatschappelijk ondernemer Gert-Jan Holt, die door Werkbedrijf Lelystad bij De Kluswinkel is gedetacheerd. "Onze Buurtconciërges maken deel uit van het buurtteam", zegt Holt "ze werken vanuit de Kluswinkel, krijgen van ons éénduidige dagelijkse aansturing. Met goede afspraken over taken en verantwoordelijkheden en met de centrale sturing vanuit De Kluswinkel werken zij (zelfstandig) in de wijk. In de wijk Jol bijvoorbeeld is hun basis de kringloopwinkel Bij Bosschardt."

Levendige wijk

De Jol is een levendige wijk waar allemaal mooie mensen wonen, maar waar ook sprake is van eenzaamheid en armoede. En soms zijn er spanningen. De uitdaging ligt in creëren van een goede sociale cohesie. Daar wordt door partijen als Centrada en de gemeente veel op ingezet. Ook in de Jol is er een wijkcentrum van Welzijn Lelystad, waar elke inwoner terecht kan voor buurtactiviteiten.

De Dukdalf is een multifunctionele accommodatie waar je ruimtes kunt huren, kunt deelnemen aan activiteiten of gewoon kunt langskomen voor een kopje koffie. Bij Bosschardt van het Leger des Heils is daar een mooie laagdrempelige aanvulling op. In de huiskamer van het buurthuis kunnen zo'n vijftien mensen terecht, die er een kopje koffie drinken, een praatje maken of er tussen de middag hun boterham opeten. Er hangt een positieve, sociale sfeer. Dat is er mede gekomen door het buurtproject dat in 2019 werd gestart, waarbij buurtbewoners het Jolplein een opfrisbeurt gaven.

Centrale rol, centrale plek

Holt: "Het buurtplein achter het winkelcentrum werd groener en kleurrijker dankzij de hulp en inzet van de bewoners. Daardoor is het plein weer een centrale plek in de buurt geworden. Bij de heropening in het voorjaar van

2020 werden ook de deuren van de kringloopwinkel annex buurthuis Bij Bosschardt geopend, waar de Buurtconciërges hun basis vonden.”

Binnen eigen kunnen presteren

De functie van Buurtconciërge is een instrument ter bevordering van de leefbaarheid. De werkzaamheden bestaan uit drie hoofdzaken: toezicht houden op de openbare ruimte, contacten onderhouden met buurtbewoners en het uitvoeren van klein onderhoud. En ze ruimen zwerfafval op, spreken buurtbewoners aan op vervuילend gedrag, ondersteunen kwetsbare bewoners. Kortom, ze fungeren als aanspreekpunt voor hun buurt en vervullen een centrale rol in de wijk. De persoonlijke omstandigheden van de Buurtconciërges vormen het kader van de mogelijkheden. Daarbij is er ruimte om binnen zijn of haar eigen kunnen te presteren.

Signalerende functie

Holt: “We hebben bewust gekozen voor de naam ‘Buurtteam’ omdat de Buurtconciërges ook daadwerkelijk als een team opereren, ze vullen elkaar aan en dat levert een veel bredere basis. De Buurtconciërges maken hun rondes door de wijk, of zijn te bereiken in het buurthuis. Ze voeren gesprekken en hebben een signalerende functie. Zij zorgen voor de meldingen als er ergens hulp nodig is of als er misstanden

worden geconstateerd. Al met al een volwaardige taak, waarvoor zij een jaarcontract hebben.

Dit betekent dat deze buurtconciërges geen beroep meer hoeven te doen op de uitkering van de gemeente. Zij worden bij hun werkzaamheden begeleid door Werkbedrijf Lelystad, die via de Kluswinkel hulp kan bieden als het om herstel van een technisch probleem gaat of als het om sociale of financiële kwesties gaat de zaak kan escaleren zodat er zonodig professioneel ingegrepen kan worden. Het pakt allemaal heel positief uit; het stimuleert de sociale cohesie en verstevigt het veiligheidsgevoel in de wijk.”

Toegevoegde waarde

De Buurtconciërges hebben toegevoegde waarde. Eenzaamheid van met name oudere bewoners wordt sneller herkend, waardoor er veel eerder dan voorheen actie ondernomen kan worden. Door een praatje te maken of een kopje koffie te drinken met mensen die het even moeilijk hebben, krijgen de Buurtconciërges veel informatie waarmee ze weer verder kunnen. Overlastgevend gedrag wordt benoemd en er wordt op aangesproken. Mensen gaan zich daardoor prettiger voelen en zijn meer op hun gemak in de wijk. Het verantwoordelijkheidsgevoel van de bewoners neemt toe, wat zich uit in zichtbaar minder zwerfvuil en een nettere wijk. Kortom de leefbaarheid neemt toe.

“Ik was erg blij dat eind vorig jaar besloten werd om het project met de Buurtconciërges in Lelystad met een jaar te verlengen. Het is immers een zeer geslaagd project. De Buurtconciërges zijn de schakel die ontbrak tussen professionals van de gemeente, woningcorporatie en zorgpartijen.”

Dat zegt Martine Visser, directeur van Centrada Wonen. De Lelystadse woningcorporatie heeft met een renovatieproject in de Jol de aanzet gegeven voor het project met Buurtconciërges. De Jol ligt aan de westzijde van Lelystad en is veertig jaar geleden gebouwd. De wijk bestaat uit zo'n vierhonderd huur- en koopwoningen, die

terugkomt. Ook leidt het tot grotere burgerparticipatie. Saamhorigheid komt met herkennen en erkennen van de problemen, zowel de sociale problemen (zoals eenzaamheid) en de kwaliteit van de (semi)openbare ruimte (verloedering). Langzaam ontstaat er weer een gedeeld verantwoordelijkheidsbesef. Kijk maar eens hoe goed het project rond het Jolplein is verlopen! Het gaat er nu om dat we de aanpak borgen. Naar mijn mening heeft de politiek een opdracht om dit op te lossen. Op sociaal terrein is er veel aan de hand, kijk naar de decentralisaties en welke vraagstukken en theoretische oplossingen daaruit tot dusver zijn voortgekomen. Vanuit de landelijke context los je de problemen op buurtniveau niet op. Ik heb de vurige

Denken en handelen vanuit de gedachte van de sociale korte lijnen.

door elkaar staan. Visser: “De wijk was aan een opknappbeurt toe. We hebben dat vanzelfsprekend met inspraak van de bewoners aangepakt. We zijn toen van deur-tot-deur gegaan en in gesprek gegaan met de bewoners. Dat leverde veel praktische verbetertips op om de verloedering in de semi-openbare ruimte aan te pakken, de binnenterreinen op te knappen en de erfafscheidingen aan te brengen. Het mooie was dat er spontane bereidheid was van buurtbewoners om mee te doen en de handen uit de mouwen te steken. Maar ook legde dit sociale problematiek bloot. Met die sociale issues zijn we ook aan de slag gegaan. We zijn toen begonnen met het opbouwen van sociale netwerken om de sociale cohesie te verbeteren. Vroeger kenden buurtbewoners elkaar beter, dat is niet meer zo. Er zijn veel mutaties waardoor je niet gemakkelijk contact met elkaar maakt. De mensen trekken zich terug en vervreemden van elkaar. Dit besef heeft tot de inrichting van een buurthuiskamer geleid, waar mensen terecht kunnen voor een praatje of een hand op de schouder. Vandaaruit kunnen we werken aan het opbouwen van een nieuw sociaal netwerk, waardoor de sociale controle als vanzelf weer

wens dat de politiek wakker wordt en zich weer gaat richten op de praktische kant. Denken en handelen vanuit de gedachte van de sociale korte lijnen. Lokale binding is het sleutelbegrip; weten wat de issues zijn en wat er op buurtniveau speelt en werkt. Natuurlijk realiseer ik mij dat de discussie gaat over de betaalbaarheid. Maar via een publiek-private samenwerkingsbenadering vanuit de wijk – dus dicht op de bewoners – zie ik kans van slagen. Het maakt de weg vrij naar een sociale investeringszone op buurtniveau, waarin naast Werkbedrijf Lelystad, Centrada, Welzijn Lelystad ook de buurtsuper structureel samenwerken. En daarin is ook ruimte voor inzet door de bewoners à la maatschappelijke stages, iedereen draagt dan zijn steentje bij. Dan wordt de investering ook voor een deel van hen en dat zal de saamhorigheid versterken!”

De Buurtconciërges die wij in deze uitgave spreken werken vanuit Bij Bosschardt, de buurthuiskamer en kringloopwinkel van het Leger des Heils aan de Jol 37, vlak achter het winkelcentrum. Hier zwaait André van der Galiën de sociale scepter. Hij is gastheer en biedt de bezoekers uit de wijk naast een kopje koffie een luisterend oor. Maar ook maaltijden en natuurlijk tal van activiteiten om met buurtbewoners te verbinden en er voor elkaar te zijn.

Buurtconciërges in Lelystad

De praktijk

In 2020 is de gemeente Lelystad het buurtteamproject met tien conciërges gestart. Ze werken in vijf wijken waar hun hulp het meest gewenst is. We zoeken vier van hen op in de wijk, nadat we eerst met hen hebben kennism gemaakt op kantoor van De Kluswinkel. De coronaversoepelingen zijn merkbaar in De Kluswinkel. Het is er redelijk druk, mensen lopen er in en uit als we aan de grote tafel het gesprek beginnen met de conciërges Marjolein, Christine en Kevin. Ook aanwezig is Rudi, die de conciërges vooral technisch ter zijde staat.

Bekend gezicht

Ze hebben er zin om hun verhaal te doen. Enthousiast steekt Rudi van Wal. Hij kwam in de jaren zeventig van Suriname naar Rotterdam. Altijd gewerkt; de laatste jaren vooral in de bouw, maar is al een tijdje met de VUT. In september gaat hij officieel met pensioen. Door zijn dreadlocks is hem de AOW-leeftijd niet aan te zien. Hij is eerder een gerijpte rocker. En dat is hij ook. Want Rudi is drummer. Als hij even de kans krijgt speelt hij in een vriendenband. Rudi woont al meer dan tien in de wijk de Jol en is er een bekend gezicht. Rudi is de Buurttechnicus en met zijn technische kennis helpt hij de Buurtconciërges met hand- en spandiensten, kleine reparaties, tuinwerkzaamheden en vrolijkt iedereen op met zijn brede glimlach.

Om een praatje verleggen

Rudi is bijna iedere dag te vinden in de buurthuiskamer Bij Bosschardt. "Ik wil zelf graag bezig zijn en mensen helpen", zegt Rudi. Tijdens de coronacrisis raakten flink wat mensen eenzaam. Rudi: "We zijn de mensen in de wijk toen gaan opzoeken. We belden aan en maakten een praatje. We hebben op een goed moment ook koffierondes gedaan. Dan liep André van Galiën (foto linksboven) met een groot koffie-apparaat op zijn rug door de wijk en schonken wij de koffie uit. Niet aan iedereen hoor! Maar aan vooral alleenstaande mensen die om een praatje verleggen zaten. Ach, een drempel was er eigenlijk niet. We kwamen makkelijk met de mensen in gesprek. Tijdens corona wilde iedereen zijn verhaal kwijt, zelfs aan de Buurtconciërge!", zegt Rudi lachend. "Als ik conciërge hoor, moet ik altijd aan school denken. 'Rudi: ga je melden bij de conciërge!', hoe vaak dát wel niet tegen mij is gezegd." Inmiddels weet hij wel beter.

"Ik wil zelf graag bezig zijn en mensen helpen, dat schept zoveel voldoening."

Buurttechnicus Rudi

“Het schept zoveel voldoening om mensen te helpen, al is het maar met kleine dingen, zoals het knippen van een heggetje of het vervangen van een lichtpeertje.”

Lange tijd werkloos

Kevin heeft als Buurtconciërge zijn draai gevonden. Hij heeft als militair tijdens buitenlandse missies het nodige meegemaakt. Bij terugkomst in Nederland, bleven de gebeurtenissen tijdens gevechtsacties hem bezighouden. Hij heeft veel meegemaakt en dat liet hem niet meer los. “Het ging best goed erna, maar toen ineens kwam de klap. Zomaar. Heel vreemd”, zegt Kevin “Ik had nergens last van, dacht ik en ineens trof het mij; het liet mij allemaal niet meer los.”

Kevin kreeg hulp en kwam langzaam uit het duistere dal. Maar in zijn vak kwam hij niet meer aan het werk. Kevin is vrachtwagenchauffeur. Hij heeft het wel geprobeerd, maar werken in een reguliere baan lukte hem niet meer. Het is met hulp van Werkbedrijf Lelystad wel geprobeerd, maar het is nooit gelukt. Daar komt bij dat hij als alleenstaande vader thuis twee kinderen heeft waarvan er een veel aandacht nodig heeft. Kevin heeft daardoor best veel op zijn schouders en door alle omstandigheden was hij lange tijd werkloos. Kevin heeft, zoals dat heet, een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Ik heb een baan!

“Ik had wel werk zo nu en dan. Internationaal chauffeur dat kon echter niet, maar ik kon wel terecht in winkelbevoorrading, computerwinkels om precies te zijn. Dan was ik 's avonds thuis. Het was de onregelmatigheid vooral die mij parten speelde: de ene dag was je al om 15.00 uur klaar, maar de andere dag was je om 20.00 uur nog bezig. Dat leverde telkens grote problemen op, thuis en met mijzelf. Het ging gewoon niet. Maar thuiszitten kan ik ook niet. Gelukkig had ik een deskundige werkcoach van Werkbedrijf Lelystad, die de situatie goed aanvoelde en mij wees op het project met de Buurtconciërges. Ik was direct enthousiast. Buurtconciërge, dat was op mijn lijf geschreven. Ik solliciteerde en het lukte! Ik kreeg de baan! Man, wat was ik blij en nog steeds. Ik kom er weer uit, ik ben onder de mensen en kan mensen helpen.” En de werktijden zijn heel flexibel en dat is van groot voordeel voor de thuissituatie. Kevin voelt zich een beetje een ZZP'er, die zijn eigen tijd kan invullen en tussendoor, in noodgevallen even naar huis kan gaan om een probleempje op te lossen of er gewoon te zijn voor de kinderen. Kevin: “Als Buurtconciërge plan je zelf de dag in, je maakt je eigen afspraken. Dat kan in een reguliere baan niet of nauwelijks. Al moet ik wel oppassen, niet teveel uren te draaien.” Gert-Jan Holt van De Kluswinkel valt hem bij: “Daar moeten we inderdaad op letten. Je ziet dat als er in de buurt veel gebeurt de Buurtconciërges de neiging hebben meer uren te maken dan waarvoor zij betaald worden. Ik houd dat vanzelfsprekend in de gaten, want je moet structureel geen 24 uur werken als je er voor 20 betaald krijgt.”

Ook Marjolein is met bemiddeling van Werkbedrijf Lelystad bij het Buurteam terecht gekomen. De alleenstaande moeder noemt haar

baan een win/win: “Ik kan me voor de gemeenschap inzetten en gelijktijdig voor de kinderen blijven zorgen”, zegt zij. “Het is ontzettend fijn om zelf je dag in te kunnen delen en als het nodig is naar huis te kunnen gaan.” Haar thuissituatie laat het eenvoudig niet toe dat Marjolein in een reguliere baan aan de slag gaat.

Buurtvoorlichter

Marjolein is enige tijd Buurtvoorlichter geweest voor de gemeente en Centrada. “Dat was een baan met behoud van uitkering. Ik ging van deur-tot-deur met folders over brand- en inbraakpreventie. Ik maakte een rondje door de buurt om over het project Mensen maken de Buurt te praten. Zo raakte ik aan de deur in gesprek over ideeën om de buurt meer sfeer te geven en leefbaarder te maken en hoe de buurtbewoners zélf ook een bijdrage kunnen leveren aan een fijne buurt. Aan die ervaring heb ik veel sinds ik als Buurtconciërge begin dit jaar aan de slag ben gegaan. Ik bel nu bij mensen aan als ik zie als de voortuin een rommeltje is en spreek dan af om over drie weken nog een keer terug te komen. Maar dan moet die oude koelkast in de voortuin wel weg zijn. Het is heel veelzijdig werk en ontzettend leuk om te doen. Het is ook meer dan alleen langs de deuren gaan. Ik schijft zo nu dan een briefje of zet een flyer in elkaar. Laatst moest ik nog in actie komen wegens vogeloverlast. Een lieve buurvrouw die een aanzwellende groep duiven voert met als gevolg: vogelpoep op het wasgoed, de auto's en ramen van de burens. Je luistert, je bemiddelt, je sust en lost op. Heerlijk! En als het om een ingewikkeld sociaal probleem gaat”, zegt Marjolein “dan weet ik mij gesteund door deskundigen. Ik maak dan melding van de zaak via de leiding van De Kluswinkel, waarna zonodig de professionals in actie komen.”

Luisterend oor

In de Atolwijk werkt Marjolein de laatste tijd veel vanuit het inloophuis van de Stichting IDO (Interkerkelijk Diaconaal Overleg) aan de Fjord. IDO, dat werkt namens acht kerken, is er voor mensen in Lelystad die in een kwetsbare positie terecht zijn gekomen. “Het was in het begin wel even wennen zo'n Buurtconciërge in het inloophuis. Maar al gauw werd duidelijk dat ook mijn werk bijdraagt aan de doelstelling om mensen te ondersteunen die door uiteenlopende oorzaken in de sociale of financiële problemen zijn gekomen en daardoor aan veel stress leiden. Ik geef de mensen de tijd, de rust en een luisterend oor.

“Buurtconciërge, dat was op mijn lijf geschreven. Ik solliciteerde en het lukte! Ik kreeg de baan!”

Buurtconciërge Kevin

“Als Buurtconciërge bied ik een luisterend oor en rapporteer ik zodat er adequate hulp geboden kan worden.”

Buurconciërge Christine

Dat geeft iemand het gevoel welkom te zijn en vermindert de stress om de stap naar hulp te nemen.”

Best moeilijk

Doorverwijzen naar professionele hulp komt regelmatig aan de orde. Ook kan de situatie aanleiding geven om in te grijpen. Christine sprak onlangs samen met Kevin met een buurtbewoner die problemen met de burens heeft. “Het is gewoon een heel triest verhaal”, zegt Christine als de buurtbewoner Bij Boschardt heeft verlaten “en het gaat van kwaad tot erger. Het gaat om kleine zaken die op de spits gedreven worden.

De politie is al een keer langs geweest, maar het heeft nog niet geholpen. Eerder is het erger geworden. Wat moet je dan? Als Buurtconciërge bied ik een luisterend oor en rapporteer ik zodat er adequate hulp geboden kan worden. Ik vind het soms best moeilijk, want ik herken veel en heb met de mensen zoals deze buurtbewoner doen. Gelukkig worden we vanuit De Kluswinkel en het Werkbedrijf goed ondersteund en krijgen we ook training zodat we als ‘frontoffice’ Buurtconciërges goed ons werk kunnen doen.” En die burenruzie? Christine houdt even op met schrijven en kijkt op van haar rapport: “Daar moet Centrada maar eens induiken. Ik hoop dat de rust dan terugkeert.”

Gelukkig zijn er ook veel fijne zaken die er geregeld kunnen worden. Christine geeft een voorbeeld van een bewoner in de Jol met een overwoekerde tuin. Omdat de bewoner niet meer zo mobiel is lukt het hem niet om de tuin zelf op orde te brengen. Denk daarbij aan snoeiwerk en het wieden van onkruid. In de buurtkamer is de bewoner verder geholpen en hebben Kevin en Christine, samen met Rudi hulp

georganiseerd. Christine heeft contact opgenomen met de kluswinkel en gereedschap geregeld, er werd een mid-dag gepland en ze zijn in de tuin aan de slag gegaan. “Een mooie samenwerking tussen

het Leger de Heils, bewoners, de buurtconciërges en de Kluswinkel”, zegt Christine tevreden.

Persoonlijk contact

De inzet die de Buurtconciërges tonen duidt er op dat zij bijzonder gedreven zijn in de uitvoering van hun werk. Ze zijn gemotiveerd en hebben een groot verantwoordelijkheidsgevoel en enthousiasme. Het project is in 2020 gestart en begint nu goed te lopen.

De conciërges worden zichtbaar, ze worden gebeld, men zoekt ze op in het buurthuis. De Buurtconciërges gaan de wijk in, leggen bezoeken af, spreken met buurtbewoners en worden op straat aangesproken. Corona was niet de beste tijd om te starten, grote bijeenkomsten organiseren zat er niet in. Het persoonlijke contact is daardoor juist weer beter tot stand gekomen. De rode draad daarbij is blijdschap en opgewektheid. De Buurtconciërges stralen dat uit en dat maakt het leggen van contacten makkelijker. Ze zijn niet alleen de ogen en oren van de wijk. Ze zijn gelijktijdig ook een soort maatschappelijke public relations medewerkers, die werken aan houding en gedrag van hun doelgroep. Het gaat immers over hoe er door buurtbewoners met de openbare ruimte wordt omgegaan en hoe zij zich sociaal opstellen. Kortom, wat is de stand van de sociale cohesie in een wijk en hoe ontwikkelt deze zich.

Leefbaarheid gaat vooruit

Uiteindelijk gaat het erom dat bewoners gaan samenwerken voor een mooiere en schonere wijk. En dat lukt hen buitengewoon goed. De leefbaarheid is in de meeste wijken in Lelystad dankzij de inzet van de Buurtconciërges vooruitgegaan en de uitdaging is om de leefbaarheid in de wijken verder op te krikken. Het gaat zó goed, dat de kwetsbaren in de wijken weer perspectief krijgen. Ze worden geholpen, krijgen aandacht en horen er weer bij. Er is geen sprake meer van het stapelen van sociale problemen. De voedingsbodem in sommige wijken voor problemen als onvrede, kansarmoede en verslechterde gezondheid als gevolg daarvan wordt blootgelegd en aangepakt met alle voordelen van dien.

“Je luistert, je bemiddelt, je sust en lost op. Heerlijk!”

Buurconciërge Marjolein